

Lupatunnus	LP-091-2025-05242
Kiinteistötunnus	91-2-9902-3
Kiinteistön osoite	Kaivokatu 1a
Pinta-ala	0.5591 ha
Kaavatilanne	Asemakaava
Kaavan käyttötarkoitus	Katuaukio mek1 Metroaseman sisäänkäynnin rakennusala
Hankkeeseen ryhtyvä	

Toimenpide

Rautatientorin metroaseman pääsisäänkäyntirakennuksen purkaminen sokkelitasolle, rakentaminen uudelleen sekä metron maanalaisten tilojen muuttaminen sisätiloiksi

Lisäselvitykset

Rautatientorin metroaseman sisäänkäyntirakennus on valmistunut vuonna 1982 suunnittelijana arkkitehti Pentti Ahola samaan aikaan Rautatientorin metroaseman kanssa. Rakennus sijaitsee katuaukiolla metroaseman sisäänkäynnin rakennusallalla (mek1). Voimassa olevassa asemakaavassa (11982) vuodelta 2012 katuaukiosta on maininta; "Kaupunkikuvan kannalta rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokas ympäristökokonaisuus". Rautatieaseman edustan katuaukio kuuluu myös valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön (RKY 2009, Helsingin Rautatientori). Metroaseman sisäänkäyntirakennusta ei asemakaavassa ole suojeltu.

Hankkeessa Rautatientorin metroaseman pääsisäänkäyntirakennus (126 m²) puretaan sokkelitasolle ja rakennetaan uudelleen. Sisäänkäyntirakennuksen uudistus on osa Rautatientorin metroaseman perusparannusta.

Sisäänkäyntirakennuksen osana maanalaista metrokiinteistöä palveleva talotekninen kuilu (mm. raitis- ja jäteilma), sekä raitisilmakammio (=sisäänkäyntirakennuksen katto) uusitaan metroaseman peruskorjaukseen liittyen. Raitisilman otosta sekä jäteilman ulospuhalluksesta on tehty simuloinnit, ja selvitykset liitetty Lupapisteeseen. Samalla sisäänkäyntirakennus uusitaan ja oleva rakennus puretaan sokkeliin asti, lämmöneristävyyttä sekä sisäilmaolosuhteita että esteettömyyttä parannetaan. Rakennuksen liukuportaat ja hissi sekä pintamateriaalit uusitaan.

Samaan aikaan on käsitellyssä hakemukset Rautatientorin metroaseman peruskorjauksesta (LP-091-2025-07746) sekä Kaivokatu 10 kiinteistöön (tontti 91-2-96-33) metron sisäänkäynnin lisäämisestä Kaivokadun julkisivuun ja suoran hissinn rakentamisesta katutasosta Kompassitalolle (LP-091-2025-07749). Näillä luvilla metrohallien maanalainen ulkotila muuttuu virallisesti sisätilaksi.

Toimitetut selvitykset

- Rakennusaikaisen henkilöturvallisuuden varmistaminen
- Räjähdyssuojausasiakirja
- LVI-suunnittelun perusteet
- Metroaseman jäteilmapuhalluksen CFD-yhteenveto
- Jäteilman ulospuhallus tuuletusviemärit ja hätätuuletus FIHERN
- Liikkumis- ja esteettömyyselvytys
- Rakenteiden suunnittelun perusteet
- Rakennussuunnittelun perusteet, hankeselvitys
- Selvitys korjaus- ja muutostyö energiatehokkuudesta
- E-luvun laskennan tulokset
- Paloturvallisuuden suunnittelun ja toteutuksen perusteet
- Paloturvallisuussuunnitelma
- Paloturvallisuussuunnitelman liitekuvat
- Riskiarvio paloturvallisuus (R3 / R1-3)
- Rakennusfysikaalisen toimivuuden riskiarvio (R2 / R1-3)

- Kosteudenhallintaselvitys
- Haitta-aineselvitys
- Tulvariskien ja hulevesien hallinta

Sisäänkäyntirakennuksen kaupunkikuvallinen sijainti merkittävällä katuaukiolla on huomioitu ja Kaupunginmuseon lausunto saatu. Suunnitelmia on käsitelty 16.6.2025 ja 8.9.2025 kaupunkikuvatyöryhmässä, joka puolsi 8.9.2025 suunnitelmaa.

Lausunnot

Kaupunginmuseo on 3.12.2025 antamassaan lausunnossa huomionnut, että nykyisen paviljongin arkkitehtuuri edustaa niukkailmeistä, huolella suunniteltua ja arvokkain materiaalein toteutettua modernismia. Rakennus on kaupunkikuvallisesti keskeinen kaikista tarkastelusuunnista, ja sijoittuu kaupunkikuvallisesti herkkään RKY-ympäristöön. Kaupunginmuseon mukaan uuden paviljongin arkkitehtuuriin tulee yhdistää se tunnistettavalla tavalla lippuhallin ja metroaseman arkkitehtuuriin. Alkuperäisessä arkkitehtuurissa paviljongin visuaalinen keveys on ajaton ja edelleen hyödynnettävä lähtökohta. Julkisivulasin tulee olla kirkas, eikä se saa tuottaa sävyä julkisivuun. Sisäpuolisten pintojen käsittely tulee sovittaa kokonaisuuteen ja huomioiden mm. sisäpuolinen alakatto. Patinoidun kuparin käyttö julkisivussa tulee olla hallittua ja elävää, materiaalin aidolla tunnalla on yksiaineisessa kohteessa tärkeä merkitys.

Pelastuslaitoksen 3.12.2025 lausunnossaan esittämät huomiot on huomioitu jatkosuunnittelussa.

Suunnittelun vaativuus

Pääsuunnittelija	Poikkeuksellisen vaativa
ARK-rakennussuunnittelija	Poikkeuksellisen vaativa
RAK-rakennesuunnittelija	Erittäin vaativa
LVI-suunnittelija	Erittäin vaativa

Ilmoitetut suunnittelijat

Pääsuunnittelija	[REDACTED], arkkitehti
ARK-rakennussuunnittelija	[REDACTED], arkkitehti
RAK-rakennesuunnittelija	[REDACTED], diplomi-insinööri
LVI-suunnittelija	[REDACTED], LVI-insinööri

Poikkeamiset

Poikkeaminen rakentamisen määräyksistä

Asemahallin sisäolosuhteita parannetaan. Asemahalli muutetaan kylmästä tilasta puolilämpimäksi. Koska sisäänkäyntirakennus on samaa ilmatilaa asemahallin kanssa, myös sisäänkäyntirakennus muuttuu puolilämpimäksi eli sisätilaksi. Rakennuksen toiminnasta sisäänkäyntirakennuksena, sekä kaupunkikuvallisista vaatimuksista johtuen, julkisivulasiseinien, sekä yläpohjan lämmönläpäisykertoimet eivät täytä sisätilan määräyksiä vaan jäävät hiukan vaatimustasoa alemmas. Sisätilan lämpöolosuhteet eivät paranisi olennaisesti, vaikka esitetyt U-arvot olisivat kohteen vaatimustason mukaiset.

Lausunnot

Helsingin kaupunginmuseo, 3.12.2025, Lausunto
Pelastuslaitos, 3.12.2025, Lausunto

Naapurien kuuleminen

Rakennusvalvonta on ilmoittanut naapureille lupahakemuksen vireille tulosta ja kuullut vähäisten poikkeamisten johdosta. Naapurit eivät ole esittäneet huomautuksia hakemuksesta tai poikkeamisista.

Liitteet

Asemapiirros	1 kpl
Julkisivupiirustus	1 kpl
Lausunto	4 kpl
Leikkauspiirustus	1 kpl
Pohjapiirustus	2 kpl

Päätös

Myönnetty

Haettu lupa myönnetään ja esitetyt pääpiirustukset hyväksytään rakentamisessa noudatettaviksi päätöksessä mainituin määräyksin.

Päätöksen perustelut	Rakennuskohde täyttää toteuttamisen edellytykset. Rakennuskohde on voimassa olevan asemakaavan mukainen.
	Poikkeamiset rakentamisen määräyksistä ovat vähäiset ja perustellut.
Sovelletut oikeusohjeet	Rakentamislaki 12 §, 42 §, 43 §, 44 §, 48 § ja 63 §
Vaaditut työnjohtajat	Vastaava työnjohtaja Vesi- ja viemäryönjohtaja Ilmanvaihtotyönjohtaja
Vaaditut katselmukset	Aloituskokous Rakennekatselmus IV-katselmus KVV-katselmus Loppukatselmus
Vaaditut erityissuunnitelmat	Hulevesisuunnitelma IV-suunnitelmat KVV-suunnitelmat Rakennesuunnitelmat Palokatkosuunnitelma
Lupaehto	Ennen rakennustyön aloittamista on hankkeeseen ryhtyvän kutsuttava koolle aloituskokous. Kokouksesta sovitaan Rakennusvalvonnan rakennetarkastusinsinöörin kanssa. Pääsuunnittelijan ja vastaavan työnjohtajan tulee osaltaan valvoa, että työ suoritetaan hyväksytyjen suunnitelmien mukaisesti. Mahdolliselle suunnitelmista poikkeamiselle on haettava hyväksyntä rakennusvalvonnalta hyvissä ajoin ennen muutosten toteuttamista. Rakennustyönaikaisesta kosteudentyönhallinnan valvonnasta vastaava henkilö (kosteudenhallintakoordinaattori) on oltava nimettynä viimeistään aloituskokoukseen mennessä. Rakennustyössä on pidettävä tarkastusasiakirjaa. Tarkastusasiakirjan pitämisestä tehdään merkintä loppukatselmuspöytäkirjaan ja sen yhteenveto arkistoidaan rakennuksen lupa-asiakirjojen yhteyteen. Katuaukoille ei ole esitetty ajoneuvorajoitusta. Ennen aloituskokousta on esitettävä mitoitettavat liikennekuormat rakennuksen kantaville rakenteille ja julkisivuille. Hyvissä ajoin ennen aloituskokousta on hankkeeseen ryhtyvän esitettävä rakennusvalvonnan rakenneyksikölle purkus suunnitelma sekä työmaasuunnitelma, jossa on huomioitu myös kevyen liikenteen turvallisuus ja sujuvuus. Kaivokatu 10 esteetön sisäänkäynti opasteineen Kaivokadulta (LP-091-2025-07749) tulee olla valmiina käytävissä ennen kuin sisäänkäyntirakennus voidaan tältä osin sulkea. Esteetön yhteys katutasosta Kaivokadulta metroon tulee olla varmistettu myös työmaa-ajan. Rakennuksesta on laadittava käyttö- ja huolto-ohje. Kopio rakennuslupapäätöksestä tulee toimittaa Kaupunginmuseolle.
Käsittelijä	Hanna-Leena Rissanen
Päättäjä	Läntisen lupayksikön viranhaltijoiden päättämät asiat Hanna-Leena Rissanen Rakennusvalvonta Helsingin kaupunki
Päätöspäivämäärä	10.3.2026
Päätöksen kuulutuspäivä	11.3.2026
Muutosta haettava	viimeistään 17.4.2026
Päätös lainvoimainen	18.4.2026

Päätöksen voimassaolo

Rakennustyöt on aloitettava viimeistään 18.4.2029 ja saatettava loppuun 18.4.2031 mennessä. Lupa raukeaa, mikäli voimassaoloaikaa ei erityisestä syystä pidennetä.

Muutoksenhakuohje

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen Helsingin kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolle. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisua saa vaatia se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa. Viranomaisen saa lisäksi vaatia oikaisua, jos laissa niin säädetään tai jos muutoksenhakuoikeus on viranomaisen valvottavana olevan julkisen edun vuoksi tarpeen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Päätöksen katsotaan tulleen oikaisuvaatimuksen tekemiseen oikeutettujen tietoon seitsemäntenä päivänä päätöstä koskevan kuulutuksen julkaisemisesta viranomaisen verkkosivulla. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulutai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksessa ilmoitettavat tiedot

Oikaisuvaatimuksessa, joka on osoitettava Helsingin kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolle, on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutoksia vaaditaan
- muutoksenhakijan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset muutoksenhakijalle voidaan toimittaa.

Oikaisuvaatimus on muutoksenhakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen omakätisesti allekirjoitettava. Jos muutoksenhakijan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on muu henkilö, oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava tämän nimi ja kotikunta. Asiamiehen on liitettävä valtakirja. Jos viranomaiselle toimitetussa sähköisessä asiakirjassa on selvitys asiamiehen toimivallasta asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin oikaisuvaatimuksen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole aiemmin toimitettu rakennusvalvontaan.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusajan kuluessa osoitteella:

Helsingin rakennusvalvontapalvelut
PL 58234
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Työpajankatu 8, 00580 Helsinki
Vaihde: 09 310 2611
Sähköpostiosoite: rakennusvalvonta@hel.fi
Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Oikaisuvaatimuksen lähettäminen postitse tai sähköpostina tapahtuu lähettäjän

vastuulla.

Oikaisuvaatimuskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Sähköisesti (sähköpostina) toimitetun oikaisuvaatimuskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.